

je unutarnjim jugoslavenskim prilikama. Tako je na primjer dosadašnji odnosaj s Rusijom bio pogrešan, pa se sada mnogo govorii o zbljenju Rusije i Jugoslavije.

Osim na Rusiju svraca Jugoslavija posebnu pažnju Francuskoj, Njemackoj i Turskoj.

Dosada se je Jugoslavija držala točno politike Male Antante, pa je imala savez s Rumunjskom. Taj savez nije osobito voljan za Jugoslaviju. Od toga saveza Jugoslavija nije imala nikakve koristi, a najmanje gospodarske.

S druge strane opet postoji savez Jugoslavije i Grčke, koji također nije drag narodu. Sve one koristi, koje Jugoslavija ima od Grčke imala bi i bez tog saveza.

Mnogo se govori o tome, kako je Jugoslavija vodila pogrešnu politiku s Bugarskom. Nije se ništa učinilo na tome, da se Bugarska i Jugoslavija blži iako je to veoma potrebno. Vodila se politika nepristateljstva, a tako se nemnože ništa. Iako se s Bugarskom ne može stvoriti savez a ono se mora nastojati, da se stvoriti u narodu dobro raspoloženje prema Bugarskoj, koja je jedna slavenska bratska država.

Kad bi Jugoslavija Bugarsku bratski i slavenski pomagala i kad ne bi previše štovala s mnogim državama, došlo bi prije do približenja s Rusijom. Rusija ne može naići triptici, da Jugoslavija ima savez sa Rumunjskom, jer Rusija ne može nikako da zaboravi Besarabiju, zbog koje je na slaboj nozi s Rumunjskom.

Radi Rumunjske moralja je Jugoslavija da bude neprijateljski raspolaženje prema Mađarskoj, a poznata je stvar, da Mađari Jugoslaviji nemogu škoditi, nego da će paće mogu koristiti, jer je mađarski gospodarski život i trgovina upućena prema Jugoslavije na more. Ako bude Jugoslavija slabio gledali Mađarsku, razumije se, da će Mađarska na isti način i uzvratiti, pa će svoju trgovinu okretnuti drugačije.

U unutarnjoj politici Jugoslavije vlada privređeno tatište. Raspravlja se mnogo o vladam. Ali posebnih novih dogodaja nema.

Neka veća užurbanost i spremanje opere se za oblasne izbore, koji će se do skora obaviti. Pojedini političari drže zborove po svim stranama države. Osobito se na tim zborovima ističu Pribicević i Radić. Pribicević je sa jednom sedam sati na drugom kraju države, govori i propagira svoju stranku. Pred par dana imao je jedan veliki zbor u Beogradu. Slušala ga je velika masa naroda. — Radić putuje Dalmacijom. Došao je u vlasti do Splita, a odanje se je uputio po pojedinim selima i gradicama dalmatinskim automobilom. S njime putuje i njegov nečak ministar agrarne reforme Pavle Radić. Oni govorile, o seljačima, o seljačkoj državi, o agraru, o sadašnjosti vlasti, o novoj politici Jugoslavije prama Rusiji itd.

Osim njih drži zborove za oblasne izbore i drugi poslanici, takо n. pr. dr. Kraljević, ministar trgovine, zatim dr. Korošec, dr. Angelinović, dr. Trumbić itd.

Domaće novosti

Učiteljske vijesti.

Pred nekoliko dana primili su nekoj učitelji i učiteljice dekrete o otpisu. Tako su odpušteni s danom 31. decembra 1926. g. Vekoslav Benko — učitelj u Rihemberku, te gospodice Zora Mlekuž, učiteljica u Velim Munama, i Amalija Jelisek učiteljica u Podgrađu.

Otpušteni su također: Ana Macarol, učiteljica u Orluku, Leopoldina Kos, učiteljica na Vojskem, Franc Bolé, učitelj u Mislicah, Angela Cendan, učiteljica u Vedranju, Aloja Benko, učitelj u Rihemberku, Anton Baša, učitelj u Sežani.

POD LISTAK

Split u par poteza

Stari Split.

Stari Split, sa svim svojim stranama, i u svim svojim formama, pruža bogat materijal svakome od njegovih posetioca, pa bio on arheolog, historik, arhitekt, filozof, likovni umetnik ili pesnik, da — čak i političar ili inženjer.

Taj najstariji deo, — nucleus — sada njega Splita jedan je živa živa živila, jedna duboka manifestacija transkontinentalnoga života pojedinca i naroda, da se ni površni misilac ne može oteti zaključima, koje nameće njegova milenijska historija.

Cat silnik, vladajući jednu takvu imperiju, kao što je bila rimská, stil vlasti i nasilja, koja su mu sami fakt vlasti i naši samodružanstva u ono doba kršćanskoga budjenja, nametala, povukavši se u mreži gradbi sebe velitarstvenu palatu na Jadranu, žalu i zabavljajući se ladanjskim domaćinstvom, po uzoru naših penzionera. Uz plavu Jadran želi on provesti svoje dane mirno, on, koji je uneo nemir u pola sveta, svojim okrutnim, progonačkim Galilejevih sledbenika. No život mu ne da toga mira: ono, što je on tlačio, postaje silnije od njega, i on umire gledajući svoju najbližju okolinu gde se klanja novom hagu, čiju je moć on htio iskoreniti.

Dr. Rybař — obolio.

Gosp. Rybař bivši trčanski poslanik i bivši predsjednik političkog društva "Edinost", koji se sada nalazi u Beogradu, obolio je u posljednje vrijeme opasno. Nalazi se u sanatoriju u Varaždinu. Novinejavaju, da je kriza njegove bolesti minula, pa se nadaju da će ozdraviti.

Promet stranaca u Opatiji.

Kroz godinu 1926. Opatiju je posjetilo 37.287 stranaca. Ti su stranci dolazili u Opatiju i tame se zadržavali na kupanju i liječenju. Naša je Opatija poznata svjetsko kupalište, pa je ljeti uvrštena krcata strancima iz svih država i svih narodnosti.

Prošle je godine bilo u Opatiji više stranaca nego li 1924. Budući g. 1925. bila sveta godina, pa je strancima bilo pogodnije putovanje u Italiju, Opatija je imala u toj godini mnogo više gostova nego li godine 1926.

Najviše gostova dolazi u Opatiju iz Ugarske; ove je godine bilo u Opatiji 9074 Madžara. Jugoslovenskih državljana bilo je ove godine u Opatiji 5026, talijanskih gostova bilo je 4803; Austrijanaca 6961; Čehoslovačkih 4780; Njemačaca 3963; Rumunja 918; Poljaka 625; Englesa 191; Švicara 179; iz Sjeverne Amerike 114; Francuzi 78; Bugara 57; Egipćana 34; iz Južne Amerike 114; Belgijanca 19; iz ostalih država 431.

Opozna se kako znatno raste broj gostova u godine u godinu. Godine 1918 odmah iza rata bilo je u Opatiji 1610 gostova; 1919. gostova 782; 1920. gostova 1765; 1921. gostova 3806; 1922. gostova 7502; god. 1923. gostova 18.351; 1924. gostova 32.159; godine 1925. gostova 42.723; (no to je bilo svete godine); 1926. godine bilo je u Opatiji 37.287 gostova.

Pošumljivanje Istre.

Kr. dekretom od 17. decembra 1925. bilo je povjerenje šumarskog odsjeku ištariske pokrajine pošumljivanje Istre. Za to pošumljivanje davalna je pokrajinska uprava godišnje 40.000 lira a država isto toliko.

Pokrajinska uprava opazila je da je 40.000 lira godišnje malo za sve potrebe, pa je povisila svoj doprinos na 72.450 lira. Na predlog šumarskog odsjeka povisila je i vlasti također svoj doprinos od 40.000 na 72.450 lira.

Porez na ples.

Od 1. januara ove godine vrijedi kr. dekret kojim se određuju porez za neke dozvole, koje izdaje policija. Pod taj porez spadaju i dozvole koje organizne sigurnosti izdaju za održavanje plesova. Ako se ples drži u kavarnama, gostonama ili lokalima, koji su ispod II. kategorije, ili u salama, koji su određene samo za plesove, onda se za ples koji traje mjesec dana plaća 100 lira poreza; 15 dana — 50 lira poreza; ako ples traje manje od 15 dana ili samo 1 dan onda se plaća 20 lira poreza za dozvolu.

Pošta i svećenici u Rovinjskom selu.

Pošte mnogo čekanja napokon je i Rovinjsko selo dobilo poštansku "pričevitoriju". Od prvog januarav potčela je ta nova ustanova, koja je bila potrebita, da radi.

Osim toga dobilo je Rovinjsko selo i svećenika u osobi g. Giacoma Filippi.

Split počalje,

Split žulja i trudi, ostao je uvek isti. Industrija je dala posla, ali je civilizatorno vrlo malo delovala, jer joj je glavni cilj profit, a time i izrabljivanje. Od kinetičke postao je kmet-radnik, a od plemića-ratnika plebec-industrijalac. Kao na citavome svetu, ustalom.

Nasmejan Split.

Split je grad našeg Juga, u njemu sunce greje muški, pa je Splitanici zato temperantan i magičan. Kada on plafe, onda je to dirljivi placi deteta, a kad se smije, onda je to opet pravi smeh, dobrodušni i nedužni smeh deteta. On se smije u prvom redu "foreštim", ali zna da neima veće slasti nego li ismejati jednog sugrađanina, okrivajući u njemu baš sono splitsko, onu suštinu splitske psige. Split je prvi od naših gradova, koji je dobio svoju operetu, koja obrađuje upravne motive i tipove, i koja mnogo doprinosi izgradnjivanju "gradjanjske" svesti kod Splitana, koji su, ma da živu u sklopu grada, po svom načinu priuredjivanja i življenu, za 50% sefci.

Humor Splita vuče staru lozu, od sređene satirike, preko "Duge Balavice" do današnjih karnevalskih "razgovora" u kafani "Central".

Split i more.
To su dva pojma, koja se ne daju razvojiti. A ipak, oni su se tako dugo isklju-

čili. Budućnost je Splita na moru. Prostot mu je bila slavna upravo zbog njegova položaja na moru: on je bio prag Balkana, preko koga su rimske ceste vodile u sve krajeve današnje kraljevine.

Sa svim tim, Split nikad nije imao svoga jakog pomorstva, niti je pomorsku trgovinu razvio onako kako n. pr. Dubrovnik. Luka bez pomorske tradicije te je bez kosti. Sve su se velike svetske luke razvile u naručju jednog jakog pomorstva, kao njegova logična posledica.

Ono, što se sada radi i poduzimaju, počakuje, da će Split, kao nesumnjivo najbolja luka našega primora, poći putem nadaljevši originalnim: on se prvo razvije ka luku, a tek sad, on ponalo stvara, i ima još da stvari, i svoje pomorstvo, i pomorsku tradiciju. U tome pomazuće reda: vi s Splitanici sami, — u koliko im je doista dobiti, — i "furešti" pa bili oni Bračani, Pelješčani, Dubrovačani ili Kotorani.

Split sa Marjanom.
Marjan, i vidik s njega, to je sinteza prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. To je nevjerojatan mešavina linija i boja, eko-ničkih i estetskih mogućnosti, koje su danovore razumni i sru. I has zbog toga, što vidici s Marjanom govore i sru, ljudi ga svi voli, a ne mogu da zaborave čar njegova zelenila: svezne njegovih praskozora.

Zivko Vesarić.

Rodom je iz unutarnjosti Italije, a službovalo je dosada u Kanfanaru. Pučanstvo je već dugo čekalo svećenika. Kaško će biti s ovim, zadovoljno još se nezna.

Umro je brat Oberdanov.

Dne 8. o. m. umro je u Rovinju Enrico Oberdan brat talijanskog nar.

mučenika Oberdana. On je bio zadnji član obitelji Oberdan. Zajedno sa svojim

bratom radio je protiv Austrije, pa je

zato bio uvijek proganjani.

INDUSTRIJA NA RIJECI.

"Piccola della Seria" dona je pred par dana jedan članak iz era Eduarda Susmela o današnjoj riječkoj industriji. Prikazuje stanje te industrije i naglašuje što bi bilo potrebno učiniti, da se to stane.

Promet u Opatiji.

Kroz godinu 1926. Opatiju je posjetilo 37.287 stranaca. Ti su stranci dolazili u Opatiju i tame se zadržavali na kupanju i liječenju. Naša je Opatija poznata svjetsko kupalište, pa je ljeti uvrštena krcata strancima iz svih država i svih narodnosti.

Prošle je godine bilo u Opatiji više stranaca nego li 1924. Budući g. 1925.

bila sveta godina, pa je strancima bilo pogodnije putovanje u Italiju, Opatija je imala u toj godini mnogo više gostova nego li godine 1926.

Najviše gostova dolazi u Opatiju iz

Ugarske; ove je godine bilo u Opatiji 9074 Mađara.

Jugoslovenskih državljana bilo je ove godine u Opatiji 5026,

talijanskih gostova bilo je 4803;

Austrijanaca 6961; Čehoslovačkih 4780;

Njemačaca 3963; Rumunja 918;

Poljaka 625; Englesa 191;

Švicara 179; iz Sjeverne Amerike 114;

Francuzi 78; Bugara 57; Egipćana 34;

iz Južne Amerike 114; Belgijanca 19;

iz ostalih država 431.

Opozna se kako znatno raste broj

gostova u godine u godinu. Godine 1918

odmah iza rata bilo je u Opatiji 1610

gostova; 1919. gostova 782; 1920. go-

stova 1765; 1921. gostova 3806; 1922.

gostova 7502; god. 1923. gostova 18.351;

1924. gostova 32.159; godine 1925. go-

stova 42.723; (no to je bilo svete godi-

ne); 1926. godine bilo je u Opatiji 37.287

gostova.

Najviše počalje, a

Split je učiteljica vodila

čili. Budućnost je Splita na moru. Pro-

stot mu je bila slavna upravo zbog njegova položaja na moru: on je bio prag

Balkana, preko koga su rimske ceste vo-

dile u sve krajeve današnje kraljevine.

Sa svim tim, Split nikad nije imao

svoga jakog pomorstva, niti je pomorsku

trgovinu razvio onako kako n. pr. Du-

brovnik. Luka bez pomorske tradicije

te je bez kosti. Sve su se velike svetske

luke razvile u naručju jednog jakog po-

morstva, kao njegova logična posledica.

Ono, što se sada radi i poduzimaju, po-

čakuje, da će Split, kao nesumnjivo naj-

bolja luka našega primora, poći putem

nadalevši originalnim: on se prvo razvije

ka luku, a tek sad, on ponalo stvara,

i ima još da stvari, i svoje pomorstvo,

i pomorsku tradiciju. U tome pomazuće

reda: vi s Splitanici sami, — u koliko im

je doista to stvari, i svoje pomorstvo,

i pomorsku tradiciju. U tome pomazuće

reda: vi s Splitanici sami, — i "furešti" pa bili

oni Bračani, Pelješčani, Dubrovačani ili

Kotorani.

Split sa Marjanom.

Marjan, i vidik s njega, to je sinteza

prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. To je

nevjerojatan mešavina linija i boja, eko-

ničkih i estetskih mogućnosti, koje

su danovore razumni i sru. I has zbog toga,

sto vidici s Marjanom govore i sru, ljudi

ga svi voli, a ne mogu da zaborave čar

njegova zelenila: svezne njegovih prasko-

zora.

Zivko Vesarić.

IZ RJEKE.

Nesreća za nesrećom. - Poljica Kolera. Sveti Petar. - One tri.

Radošt prvič dana ove nove godine postupio je ovđij na Rijeci nekoliko težih i lakših nesreća.

V ulici Remai ima jedna kuća na tri kata sa tavanom. Na tom tavanu stanovala je istraživa učovica pod fetsdeset i dvije godine. U kući se izvode neki popravci. Među tihim vlasnik je htio, da se na prizorima na tavanu privrste željezne rešetke. I tako so dogodili, da je jednog dana stolar, koji je na tome radio, izvadio vlijike na rešetki i otišao, a da nije ženi spomenuto, što je učinio.

Cim je on otišao, ona je htjela, da izvješta na prozor nešto robe, i ne znajući da rešetka na drži, malo se o nju prislonila i koloči bi okom trenuo, srušila se sa onog četvrtog kata na ulicu i svrsila svoj jadni u najtežim mukama.

Vlasti istražuju, ko je odgovoran za ovu nesreću, ali bi dobro učinio svak, da bude prezenat, kad hoće da se prisloni o kakvu stranu na prozoru ili balkonu, da mu se ne dogodi, kao onom vodji fašista u Napulju, koji je htio da progovori narodu s haljinama neke stare kuće i u jedan se čas sruši s rešetkom na zemlju i ostao mrtav.

Drugi slučaj: Na Silvestrovo u stanu manog trgovca iz Zagreba bilo je baš ve-

žena s djetetom čekala je novo ljetno, da i pozdrave i da mu iskazuju svoje želje i ljube. Na ognušku kubao se u loncu čaj i tako nezna kako se je ono mali petogodišnjici najednom približio loncu i tako se onaj lonac pun vrele vode prevareo na njega. Hrdno je dijete počelo da vratiša i srušiti prskalicu, i sve u strahu počela tri i ruke i prsi uljem. No sve uzalud, je dijete već sjutradan izdahnilo sred muka.

Svi zeli dijete i jednu majku, kojoj su u svim cas prigovarali, što nije odmah zvala stvarnika, koji bi možda ipak bio koliko mogao. No ona se brani veleti da je kucala na vratima raznih liječnika, ali svuda, da je dobila jednak odgovor: "Iga neima doma!"

Treći slučaj: Mlađa neka žena dotračala ihm jutro kada luda u bolnicu noseći u ruku svoje dijete od tri mjeseca. Plaći zaklinjava je liječnika, da joj ga spase, dan od prisutnih liječnika uze dijete i svoje čudo opazi, da je ono baš u onaj s izdahnuo. Mati da poludi. Cini se, da je dijete pošlo nešto pokvareno. Cuvajmo ječu i sebe od pokvarenih jela!

Iza ovih uistini žalosnih slučajeva izbila je jedna male smržnja. Ovih dana izišla jedna naredba, po kojoj bi moralni sveti, koji goje ili drže kokosi, piliće ili drugu kakavu "detinčinu", da je prije vlastima. Ta naredba je izdana zbog kolere, koja se je već pojavila u Skupljima i na Mlaki, pa vlasti hoće da imaju kontrolu nad živadi, kamo bi inače moglo silno da nastradaju.

Unatoč svećenom tomu malo ko prijavljuje i kokoske i piliće, "vedette" veli, da mnogi neće da prijeve, jer da se boje nekih novih taksa... No, ima i takovih, koji se boje, da bi im — za slatcu, kad bi se na kojim hrvatskim plitvima konstatale kolera — vlasti mogle zapecatiti kucu u svrnu, da ih izoliraju. I to je ludo.

Ima ih pak, koji su ovih dana isti u novinama, da je u Lizabonu kuga i da su podute i na Rijeci neke mjerje o karanđeli pa od straha, da ih ne bi njihovi plitvi zarazili, poklali se i sve do jednoga i poješi. Imu nas svakakvih i ovđive na Rijeci.

Neko se u "Vedette" tuži na žalosno stanje, u kom se nalazi željeznička stanica u Svetom Petru. Taj kospodin — persona serija — kako veli "Vedetta", stigao je iz Trsta u Sveti Petar negdje tri sati ujutro, i tu je morao čekati do pet sati i da ga priključak za Opatičinu. Kako će sada ta utrka ona duga dva sata? Restauracija zatvorena, a fekacionica za drugi i treći zared zatvorene i ledene. A sve uokolo snijeg. Otvoreno je doduše čekaonica trećeg zareda, dok stigne vlast za Opatičinu. I čekao je. Ali kad je ušao u wagon, novi snjeg. Vagoni naime nisu bili zgrijani, pa je u njima bilo kao u ledenicama.

Muška je: probao sam je ja više puta, pa sam ipak ostao živ.

One tri posljedice:

Eva se je dogodila u našem Sempionciju. Jedan gospodin približi se nekoj gospodini par, če joj pokazuje prstom na jednog drugog gospodina:

— Molim vas, ko je onaj glupan tam?

— Ono je moj muž — odgovori gospodin.

— Oprostite... nisam znao... poče on da je opasava.

— O, ništa... ništa... Idem, da vas predstavim. Vi načite jedan drugome, kamo jaje joštu.

Jos jedna.

Dosao stranac u neku gostionu (ne čuva u koju), i zatraži sobu, gdje će prenoći. Sobarica ga odvede u broj tri. Htjela je već da ode, ali je stranac zadri i reče jo:

— Stušajte, a ima li u ovoj sobi stjenice?

Sobarica odgovori:

— Mislim, da nema, jer ih je gospodin, koji je tu noćas spavao, ubio najmanje stotinu.

Jos jedna i zadnja:

— Riva u našem gradu jedan škrtač, koju na daljko nemam para. Jednog dana napisao mi jedno pismo, pozove služavku i reče jo:

— Ovo je pismo prešno. Nosit ga odmah na Mlaku i predaje ga naslovniku. Vani je kišilo, kada će nebo pasti na zemlju. Služavka što će, što neće, pozove jednog djeteta i reče mu:

— Evo ti pismo! Ponesi ga na Mlaku i dobit ćeš jednu liru.

No to je čuo škrtač, te on odmah izidje iz sobe i reče služavci:

— Daj ti meni onu liru — ja će ponjeti Rokac.

IZ RUKAVCA.

Vladanje u crkvi.

Ovo je pismo prešno. Nosit ga odmah na crkvi sv. Luke u Rukavcu, pa mi se pricinilo kao da nisam bio kod sv. mize nego na zabavi.

Počela je sv. misa i vidim, da množina mladića (dapače i staraca) ne ide unutra u crkvu, već ih ideva viši vani nego u crkvu, promislio sam, da su oni došli na zrak a ne na misu. Počela je propovijed i jedan se starac okrene prama meni i reče: "To neka propovjeda pape". Kad je to rekao otče van, a za njime nekoliko gledavši mladića i šegavši staraca. Pominjih se: "Jesam li u crkvi ili misam?" Za vrijeme podizanja malo je od prisutnih poklenulo. Došla je pri kraju sv. mize molitva na koju puš odgovara glasno, od svih glasova ni jednog čuti nije bilo, kako se pristoji, već neki šapat staraca, kada se isporučiva. Da se vrijeme sv. mize mladići i djevojke smiju se i govorite, da svi koji su bili u blizini mojih, mogli su čuti, kako jedan mladić pišta drugoga kamo ide ovaj mu odgovor: "Gren na potiću (na krt) moliti" i nasmijeo se tako, da je mene skoro vrtoglavica uhvatila, jer nisam znao da li sam u crkvi ili na zabavi. Pitam jednog mladića, kamo se smijest mladići u crkvi za vrijeme sv. mize, ovaj i odgovori: "Svi gredu na podiću." A šta se na podiću radi za vrijeme sv. mize stvar je neopisiva. Puš se i pljuje od odozgo na ljudi, koji mole, smije se i raspravlja se o svakim stvarima. Sto ste time bijeli, da se očvražnji stvarima. Sto te time bijeli? Ili ples, ili zabavu. Sto li? Škola je, da je učenje ples za plesenje, a crkva za molitvu. Ljudi pamet u glavu dok je vrijeme, bog ne plaća svake sabote a ni dužan ne ostaje. Mislio sam da su ljudi više pobožni na selu nego u gradu, a vidim da je to protivno, jer na Rijeci, malo ljudi idu u crkvu, ali oni koji idu ne čine od crkve cirkus ili slično, kada što Vi činite. — Putnik.

IZ MUČIĆEV RAVNI.

Muke u Mučičevim Ravnima.

Počevši gospodine uređačevi! Evo i nas iz našega seća, da vam se jedanput jačimo. Htjeli bismo vam pisati o svemu i svemu, ali ćemo se ograniciti samo na nešto. Došao je Božić i zima. I to jaka zima, i bura, koja probije kosti. No, izgleda, da kod našega Andrine nije ovoga Božića bilo baš osobito zima. Čovjek se je kod njega mogao ugrijati izvana, a i iznutra. Mnogi su se tamo grijali i za Božić, a i za Novu godinu. Plesalo se je i pilo onako — poneto.

Neznamo samo dokle će to tako ići. Kako ćemo još dugo moći piti i plesati, jer je sijora mizerija ponudila i naša vrata. Sve nas mudi ubjaja. I besposička i slabla ljetina i sve one sile takse velike i male. Neznamo i propadamo. Neko silom pulika, a neko bogme i svojom ludom glavom. Mnogo se pije i pleše. Mnogo se troši, a malo dobiva, a to je najveća propast naših obitelji.

Fra: To se zna da je. Sad se ne zna ni kada počima Pust, ni kada finjuje.

Jur.: A kako će se znati, kada se celo leto ne dela drugo, nego hapa. Tu ni već adventa, ni Božića ni korizmi ni Velege Petka. Oni to zovu kultura, a za nas starejih, ki smo proti temu, govorite, da smo stolet nazad s harta.

Fr.: Lažu, zač je da bim u njim mogao doći, da smo mi va njihovih letelih

bili ste puti rafiniranje nego svi oni.

Mi smo imali manje zabavi, zato smo i redje uživali, ma, ako je bilo i redje,

kada bimo se skupa našli, bilo je pravo uživanje. Mi smo se držali one; po manje, pak do dalje, i nikada se ni smo štuševali, a ovi naši moderni će da hopsaju svaki dan, pak se brzo stjušaju svega i svakesa. Pak kada ne znaju ča, onputa zmišljaju nove hudobine, s kemi njim gre po hudiču i telo i duša.

Fra: Ja ne govorim, da su ni svi naši starejci bili sami filozofi olti mudrači,

ali svejedno su imeli više srca, a i u glave su imeli puno više, nego ovi današnji balarini. Da ne bi nego one srdčane pismice, ke su nam puštale.

Jur.: A one navadbič! Promisti, još prej malo let su va Lošinje i na otoček birači ljudi i kralja, ki se je zval "čupčki kralj". Svet bi se skupil na Stepanju i tu bi zbirala kralja, ki mu je kraljeval sve do Trih Kralja.

Fra: A su ga pak koliko poslušali?

Jur.: I kako! Povede se, da je jedanput

neki benetacki brod pristal na Silbu,

i da je pital neka mu daju nekoliko

hrani za njihovu ljudi na brode. A oni su ti mu lepo odgovorili ovako:

— Ne zamerite, ma mi vam tu ne

moremo nič pomalo. Mi smo na Stepanju zbirali našega kralja. On ima

v rukah svu moć. Ako cete ča, hote

ki njemu, pak ča on stori, bit će sve

dobro. I kumandant je moral k pučku

kralju lepo ga molit, ako je ča otel imet.

Fra: A je pak ta kralj bil okrunjen?

Jur.: I kako! Negdje su imeli zlatnu,

a drugue poslučenu krunu. I plasti je

imel i čezlo — sve kako i pravi kralj.

Kad bi ga zbirali, napravili bi vele

festi. Tu bi se pilo i jilo i veseli se,

da je bilo pravo čudo.

Fr.: A ki je pak to plačal?

Jur.: Sam kralj. Zato su i zibrali tak-

vega kralja, za koga su znali, da ima

trdu mošnju.

Fra: Tako je — tako! Svakako to je

moralna bit jedna jako lepa navadbiča.

Danas se je sve promenilo. Ne

kada je na Tri kralja bura puhalo, da

se je mislelo, da će sve vajer dignut.

IZ OPATIJE.

Novi župan.

U nedjelju poslijepodne podne bila je ovdje instalacija prvog opatijskog župnika. Došao je iz Rijeka biskup. Propovijedao je onima, koji razumiju, a odgovorio mu je na isti način i novi župnik, neki Moletini. Svetostan je prošla prilično neopazena.

Sad se dograđuje nova crkva, koja se nalazi na tlu veprinčake općine. Novoustrojena župa obuhvaćat će i jedan dio veprinčake župe.

Inače je u Opatići dosta mrtvo. Živo je jedino u "Arkadama", do kojih vodi ulica "Calle dei sospiri..."

Franina i Jurina

Fr.: (pjeva) Tri kralji jahaju, Otkud sunce blista — Tri dari nošaju, Mir, zlato tamjan.

Jur.: (otpjeva) Prvi je Gašpar kralj Od dobra kolina, Ki željaše vidit Slavu Gospodina...

Fr.: Malo ih je, ki još znaju ovu pismu.

Jur.: Jako malo! Sve se gubi: i naši stari blagdani. Se spamećujes, kako smo ono va naše staro vreme zekali. Tri Kralji, da nam pop na veloj maši povede, koliko se je pasanče, a i ljudi na plovjanje oženili i rodilo, a koliko ih je umrlo?

Fr.: Morda i to i sada poveda, ma ki za to današnji dan haje. Ja bim za me najveći, da je na svetu malo manje ljudi, a malo više pameti.

Jur.: I još za neću drugo smo, kada smo oni bili mladi, čekali tri Kralji kako i duša raja!

Fr.: Cekali smo ih željno, zač je na Tri Kralji počinjam Pust i tanac. I tako se je onu večer hopalo, kako na samine.

Negdje pod soplam, negdje pod armonikom a kade i kade i pod bajonom. Ono je bio pak tolično ranjeno i krvave glave ljudi, koji su dolazili. Oni sve njima ispravljaju i prešanju novac. Nadjede se ga okolo par biljada.

Mjekar Draščić pak duže se vremena horio sa zlikovcem, koji ga je tukao po glavi sa samokresom. Pucao je također više puta u zrak. Na Draščić je bio lukav: sve svoje novce pobacao na put. Lovov mu odnese samo oko 60 lira. Posto je čuo da lozači ljudi pobiježi u ovaj drugi lov u sumu.

Jedan zlikovac učinio mješavljajuću pobjedu. Draščić je bio ranjeno do srušenja, a ljudi su podesili na njega.

Na vremenu je učinio "Trattoria". Uđem. Gostionica je bila krcata. Na jednoj strani sjedi kita naših mladića. Pjevaju naše pjesme onako iz punog grla, srca i duše.

A kako i ne bi, mlađi su zdravi, veseli, a mladost je samo jedna, pa kada odi, hodi da braće kupiti na samanji.

Na drugoj strani sjedili su stariji muževi. Oni imaju pomalo i brige pak ne pjevaju. Medju njima bio je i on — zupan.

Baš kada su mladići pjevali našu pjesmu: "Nina, nena, rožica rumena", digne se on, da se ne smije pjevati, jer je, veli on, u gostoni jedna osoba iz grada Buzeta, koja bi mogla zamjeriti. On da ne bi nipošto pjevao po "ščavunsku", jer što bi mu na to gospoda iz Buzeta rekla, a prema tome, neka ni drugi ne pjevaju, jer to nije lijepo, ni korisno.

Pokazao je koliko je mizeran. Cesa se boji — Bog mu grijeh oprostio! Kakav je točnjek, koji se stidi svog materinjeg jezika? Ja sam ih viđao mnogo starih, ali oni će mi dugu u pameti ostati. Kad sam otisao, još mi je dugu zujala u usima naša pjesma...

Fra: Putnik.

Drugi je Melkior, Od onih Treh Kralji, Ki željaše priti K onoj vičnoj slavi.

Fr.: (otpjeva): Treci je Baldasar. Od dobrega roda. Ki željaše priti Slavit svojga Boga.

Jur.: Amen!

IZ SV. MARTINA.

Grabežni napadaj.

Slab svršetak godine imao je ovdješajni mljekar na Baraki, Jakov Draščić. Na Silvestrovo naime, zadnji dan pojedine, malo dobre godine, podje on u Trst, da digne novac za mljeku prodano u decembru. Vratio se jo nešto okolo pet hiljada lira, većernjim vlakom, sto odlazi iz Trsta u 7 a dolazi na postaju Buzet u 9 sati. S kolodvora odo pješice krovom. Aparatnik je prije odlaska učinio pješicu, a drugi je učinio zavojnik. Ovaj umatkuje ruke i predaje napadajuću nešteto nađenu u vremenu.

Kad dodje blizu, nepoznati zlikovci, očim učinje revolvere prema obojici sa povikom: "Ahi alto le mati! Fori i soldati!". Jedan zlikovac učinio mješavljajuću pobjedu. Ovaj umatkuje ruke i predaje napadajuću nešteto nađenu u vremenu.

Kad dodje blizu, nepoznati zlikovci, očim učinje revolvere prema obojici sa povikom: "Ahi alto le mati! Fori i soldati!". Jedan zlikovac učinio mješavljajuću pobjedu. Ovaj umatkuje ruke i predaje napadajuću nešteto nađenu u vremenu.

Na vremenu je učinio "Trattoria". Uđem. Gostionica je bila krcata. Na jednoj strani sjedi kita naših mladića. Pjevaju naše pjesme onako iz punog grla, srca i duše.

A drugi: mošt' ćemo naše oružniste, da straže onu neugodnu i neljepu stazu od kolodvora do Buzeta, a osobito sada u zimskom dobu, i to iz večernjeg vlaka u 9 sati.

IZ DANA.

Zalosna mu majka

Prošao sam pred nekoliko dana Ćićarijom. Put me je nanoj i u slave Dame. To mi se sejlo svidja. Ljudi su tamo dobri. U svakom pogledu, pa i u narodnom. Tako moraju i biti. Samo mi se ne svidja gospodin dinski župan. Ja ga do sada nisam poznao — nego sam ga upoznao kad sam nabasao onako slučajno u jednu gostionicu.

Na vremenu piše "Trattoria". Uđem. Gostionica je bila krcata. Na jednoj strani sjedi kita naših mladića. Pjevaju naše pjesme onako iz punog grla, srca i duše.

A kako i ne bi, mlađi su zdravi, veseli, a mladost je samo jedna, pa kada odi, hodi da braće kupiti na samanji.

Na drugoj strani sjedili su stariji muževi. Oni imaju pomalo i brige pak ne pjevaju. Medju njima bio je i on — zupan.

Baš kada su mladići pjevali našu pjesmu: "Nina, nena, rožica rumena", digne se on, da se ne smije pjevati, jer je, veli on, u gostoni jedna osoba iz grada Buzeta, koja bi mogla zamjeriti. On da ne bi nipošto pjevao po "ščavunsku", jer što bi mu na to gospoda iz Buzeta rekla, a prema tome, neka ni drugi ne pjevaju, jer to nije lijepo, ni korisno.

Pokazao je koliko je mizeran. Cesa se boji — Bog mu grijeh oprostio! Kakav je točnjek, koji se stidi svog materinjeg jezika? Ja sam ih viđao mnogo starih, ali oni će mi dugu u pameti ostati. Kad sam otisao, još mi je dugu zujala u usima naša pjesma...

Fra: Putnik.

Novi zalon javne sigurnosti

Cl. 54. Tvorničari, skladištar ili pro-

dravci eksploziva bilo koje vrsti, moraju voditi jedan registar za sve poslovnice kroz dan obavijene. U tom registru treba da su navedene sve generacije onih osoba, s kojima su pošao sklopi.

Taj se registar mora pokazati na svaki zahtjev oficiru ili činovniku javne sigurnosti.

Zabranjeno je prodavanje eksploziva bilo koje vrsti, malodobnim ili umobolim osobama, te onima, koji se ne legitimiraju oružnim listom.

Prekršljiti bit će kažnjeno zatvorenom do jedne godine te globom od 1000 do 5000 lira.

Cl. 55. Sigurnosna oblast može narediti, da se unište ili odstrane eksplozivi, koji se nalaze u tvornicama, u skladištima i u prodaonicom, ako isti mogu biti opasni za javnu sigurnost ili za javni red.

Cl. 56. Bez dozvole mjesne sigurnosne oblasti ne smije se puçati iz puške, paliti praskavice, goriti vatrometi, pušati u zrak goreće zrakoplove, ili u opće paliti eksplozive na opasnom ili nebezdomnom mjestu u stanovima i njihovoj blizini, ili na ulici.

Zabranjeno je paliti mužare ili slično.

Cl. 57. Zabranjuje se upotrebljavati otrovne plinove bez prethodnog ovlaštenja.

U izvršnoj naredbi određeni su uslovi koji se moraju ispuniti kad se upotrebljava otrovne plinove.

Cl. 58. Po poljima i šumama ne smiju se paliti strništa osim u doba, i na način kako to mjesni zakon određuje.

U pomoćanjku mjesnog zakona ne smiju se paliti strništa u poljima i u šumama prije 15. augusta, niti manje od 10 metara daleko od kuća, zgrada, šuma, nasada, stogova slame, sijena, krmne ili od bilo kojeg spremista upaljivih stvari.

No i kada se paliti u doba, na način i u daljinu, kako je gore navedeno, treba upotrebiti svu opreznost, da vlastinštvo drugih ne bude oštećeno, a onaj koji paliti mora da do utrućuju vatre bude prisutan osobno s još kojom osobom.

Cl. 59. Bez dozvole prefecta ne smije se postaviti niti upotrebiti nijedna uspinjata za prenos osoba ili materijala u pratinji osoba.

Cl. 60. Mjesna sigurnosna oblast, u sporazumu s općinskim vlastima, može odrediti da u noćno doba na kućama smije biti otvoren samo jedan izlaz na javnu cestu, te da taj izlaz bude rasvetljjen do određenog sata, a u ostalo vrijeme da bude zatvoren, ako na njemu nema tuvaru.

Prekrišljiti se kažnjava globom do lira 500.

Cl. 61. Vražari po kućama ili svrftišima, čuvari skladišta, zavoda, bilo koje vrsti, uredu i slični, ako već nisu koga posebni čuvari zapisegnuti, moraju se upisati u posebni registar mjesne sigurnosne oblasti.

Upis se ponavlja svake godine, a može se odbiti ili opozovati onome, za koga se dokaže, da nije dorog vladajući i da nema lične iskaznice.

Ko krši odredbu, o kojoj se govori u prvom odoniku ovog članka, kazniti će se zatvorenim od najmanje mjesec dana i globom od najmanje 1000 lira.

Vlasnici ili upravljaci kuća, svrftišta, skladišta, zavoda ili ureda pa i oni koji su zato odgovorni, ako bi namjестиili ili držali u službi vratare ili čuvara, koji nisu upisani u registar mjesne sigurnosne oblasti, kazniti će se globom od 3000 lira najmanje.

Uzgojne crticе

PONOS.

Da vidimo što je ponos. Ponos je u čovjeku nešto prirodjeno. On se s čovjekom radia i polako se s čovjekom razvija.

Najljepše se to opaža kod male djece. Kad im se nešto narugu, pogradi djetet kamen i ne gleda koga će pogorditi. Sjećam se, kad sam bio malen. Kad god sam prošao među nekim ljudi, znao sam unapred da će me zvati nekim nazikom, zato sam obično imao u državi na kamen. Tako sam nekom zgodom bacio kamen u glavu našem županu, umesto da pogodom pravog krvika.

Zupan me uhvatil u ruke, prišije mi par čušaka, a ja plačući kući. Majka, ne budi lijepa otidite k županu i s njime se zbori mene posvadi. Krivi su bili dakako stariji, a meni ponos nije još kao detetu da dozvolim da me zovu drugim imenom. I čin moje majke je bio ponos.

Moglo bi se mnogo primjera o ponosu navesti. N. pr. neki mladić ima djevojku i on je voli. Dali su si besedu. Međutim neko drugi dodje i ako ne voli tu djevojku, voli da pokaze koliko umije, razgovara s njom, sali se i naravski mu štograd povjeri, šte ovaj izbranje a onaj prvi ne će da ide k njoj iz "ponosa". Zapusti ju i ona je kasnije nesretna.

Ponos je kod čovjeka lijepa osobitost, samo ne smije biti previelik, kako je žaljivo kod naših Vlaha. Dok je kod čovjeka ponos kao obrana svoje osobe, dotle je on na svom mjestu. Nitko neka je učinio ni kaže drugome, što ne bi htio da drugi njemu učini ili kaže. Ako se ljudi toga drže, biti će manje zla. Svaki pak imade pravdu da sebe brani, nije to samo kod čovjeka, to je posudva u prirodi. Ma i najnedužnija životinja pokazati će negodovanje, ako joj je u pogibelji život.

Branići će se na svoj način i bilo se na svoj način brane. N. pr. kupina ili putnje, kopriva i druge. Nije danas kako prosv. pismo kaže: Tko tebe s kamenom, ti njega s kruhom. Dok je ponos kod obdrana čovjeka, dotele je na mjestu, ali preveliki ponos, radja najveća zla kod našeg naroda. Znam, da su se dogodile više puta nesreća, radi kakvog nedužnog smijeha, radi koje Šale i to samo tako što ponos nije kod svih ljudi jednako razvijen. Obično čovjek, s velikim ponosom, životilju naši ljudi "kerlići". Iako nekomu kažu "kerlići" svatko zna s kim ima posla.

Takav će "kerlići" za kakvu nedužnu Šalu ili smijeh ili kakvu primjedbu izvaditi nož i svome drugu u ledja. Ili će svom susjedu posjeti vinograd. Osobito oni su previše ponosni. To nije dobro, jer baš iz tog prevelikog ponosa, mnogo se puta dogadjaju nesreće.

Ne mislim je s time vrijedati Vlaje, jer sam i sam Vlah, samo treba priznati, da preveliki ponos često dovadja u nesreću. Zato preveliki ponos, treba još kod male djece ugusići, jer i on se još za malena ponavlja. Ima djece, koja će zbog neznanje šale starje brati, uzeti nož ili kamen, pa u njih. Sjećam se da je neki moj vršnjak imao u 6 godina, kad je tražio, da ga majka uzme na krilo i kad mu se je nekom zgodom nasmijala uzeo je "grotu" pak u nju. Dakako tada je to bio za Šalu, ali taj je drug iz djetinjstva zlo vršilo. U tome grlije naši ljudi.

T. M.

Svega po malo

Engleska potkapanja morem

Već godine 1924. pokazala su istraživanja engleske obale, da se ona sve više urušava pod more i da voda zasila sve dublje pod kopno. Osobito pripomaju tome vještice, koje nose ogromne količine materijala i talože na moru. Proračunano je, dakako je godišnje umanjanje terena upravo jednako površini otoka Sark. Svaki stupinu godina umanjuje se površina Engleske upravo za toliko, kolika je cijelokupna površina grofovije Londona. Od ovih grofovija, najveće gubitke imade grofovija Yorkshire. Autentično su objavljena imena nekih dvanaest gradova i selja, koji su nestali pod vodom. Vrlo je karakteristično navesti, kao primjer grad Ravenspur, koji je već iz vremena rimskog poznat, a pred Edwardom II. bio je znanimenito morska luka. Godine 1355. poplavilo je more glavu do groblja, a sredinom 16. stoljeća nastupila je konačna katastrofa. Neki petnaest naselja u neposrednoj blizini ovoga potopljenog gradida zadesila je ista sudbina, među kojima su osobito žive uspone na Horusea, Hyde i Harthoon, koji su još 1785. bili na geografskim kartama. Lijepi gradovi Dunwich, koji je imao 52 crkve, historijska vrata iz bronce, poplavljene je 1677., i nakon tri godine nestalo ga je potpuno pod morskom površinom. Na jugu Engleske potkopavanje obale za uželo je velike dimenzije. Današnji grad Winchelsea udaljen je tri milje od obale, dok je stari grad Winchelsea već potpuno poplavljen. Stari grad Brighton, koji se zvao i Brightelmstone, nalazi se već daleko pod otvorenum morem. Na zapadu poplavljena je zadnjih godina cijela jedna dolina. U Stoke nalazi se crkva sa grobljem upravo na obali i njezina je propast sigurna. Kolika opasnost prijeti velikim naseljima nedaleko cijele obale Engleske, jasno se može zapaziti iz gore navedenog primjera, koji govore o stalnom i ubrzanim propadanju engleskoga kopna.

Zima u Jugoslaviji.

Baš učuti badnjega dana, zapao je po cijeloj zemlji visoki snijeg, na golemu rastudu male i velike djece. To je bio u nekini krajnjem, nakon mnogo vremena prvi snijeg, a užio je — uz pecene punjene, sarmatu i božićno raspolaženje u našu godinu. Snijeg je napao ne samo u Zagreb, i svuda širom Jugoslavije. Napalo ga je u Zagorju, u Slavoniji, u Sloveniji.

Stradao je opet Gorski kotar, u koji je slijepučna vijavica unijeli mnogo snijega i zasila mnoge gudure i klance. Naročito je stradao opet lička pruga, na kojoj je snijeg prekunut uslijed slijedećih zameća, te je počeoši od 24. pr. m. prekinuti saobraćaj između Knina i Gračaca. Ne zna se još, kad će saobraćaj biti uspostavljen.

Nad Mostarom i okolicom bijesnula je snijeg i noći od 24. na 25. i cio dan 25. decembra novitva bura, koja je nanijela ozromne stete. Iz Gackog, Nevesinja i Podveležja

stalno stižu vijesti o velikoj sniježnoj vijavici, i visokim smotrovima. Svi putevi su zatrpani visokim snijegom. U Mostaru se su bili zamrzaли skoro svi vodovodi. Kod Porima nadjena su dva smrznuta seljaka. Kod Gacka su smrznutog seljaka rasigrli i pojeli gladni vukovi. Svuda po Hercegovini, osobito gdje je snijeg pao, u velikim čoporima, pojavljuju se vukovi u selu i nanose siromašnom stanovništvu velike štete. Bijedni seljaci odsećeni su govorom o cijelog svijeta to im je nemoguce otiti u najbližu okolinu. Mnogi od njih nemaju šta da jedu i već nekoliko dana nisu vidjeli hrane. Hambari su sasvim ispraznjeni, a zima sve više steže. Jedan starac iz Nevesinja, koji inače medju prostim svijetom važio kao vidovit čovjek, prošao, da će ova zima biti neobično duga i bladna, a osim toga da će biti glad kao 1917. godine.

U kragujevačkom okrugu pojavili su se vukovi u velikim čoporima te napadaju kolju blago. Napravljeno je hajka na njih, te je nekoliko vukova pobijano.

Uzrok starac od 113 godina.

U selu Potocima kraj Mostara umro je najstariji čovjek u Hercegovini, Pisto Kolač, kojemu je bilo 113 godina. Sve do smrtnoga časa bio je zdrav i čil. Sto je zaučinio, starim godinama počeo je da se pomlađuje. Bili su mu nikli novi Zubovi. Umro je tako lako kao da je zaspao.

Iskopane rimske kapulje.

Odbor, koji je prošle godine u Novigradu u Jugoslaviji priredio kulturno-historijsku proslavu, stavlja se za zadaću, da ispiša prolog, toga kraja. To više, jer se jednom kod iskapanja našla jedna prastara žara. I započelo se iskapanjem, pa se našlo na raznim stranama starih predmeta, koji potiču iz rimske dobe. No sad nedavno se pojavio Karabajac, izvorni je na svojoj njivi kamenja i opake. Poteko se kopati i ustanovalo se, da je na tom mjestu stajalo rimsko kupalište sa svim prostorijama. Sto se kopalo dalje, to se nalaže, na svu boje usčuvane ostatke, pa je to vrlo važan nalaz. Drži se, da je ovde postajala velika rimska naseljina, pa će se iskapanjem nastaviti, ne bi li se našlo ostatka i ostalih zgrada.

Osundesi biljada barana.

Stanovnici francuskog grada Montpellier otkrili su, da njima svima od reda pripada barunski naslov. Naime god. 1537. umro je tom gradu barun de Caravette, koji je oporučio ostavio svoj naslov svima mještanicima sa dozvolom, da te taj naslov nosidjaju. Sada su mještani sastavili odbor, koji imade za zadaću da ovu citavu stvar prouči i da po mogućnosti osigura 80.000 stanovnika Montpellera barunski naslov.

Nakon 22 godine priznao zlosti.

Pred 22 godine pobudila je po čitavoj Njemačkoj veliko izmenjedenje vijest, da je umoren znanimeniti kipar Albert Sohn. Sunjija je pale na koščaša Julija Kočha koji je bio doduše uhapšen, ali uslijed pomanjkanja dokaza pušten na slobodu. Tekom 22 godina bio je Koch pod istom sumnjom, put puta uhapšen i uvijek radi pomanjkanja dokaza pušten iz zatvora. Ovih dana, baš nekako pred Božić, uhapsen je po sestrini putu i sada je konačno priznao, da je on umorio kipara.

Razbojništvo na ulicama Londona.

Toliko se događa godišnje nesreća na ulicama Londona, u samome saobraćaju, te da ulice postaju pravim raboštem. Iz statistike proizlazi da su kroz 1925. bili ubijene 833 osobe a ranjeno 40.173 u raznim incidentima, sukobima itd. na ulici. God. 1926. još više. Kroz devet mjeseci došlo je 1780. mrtvih i 50.000 ranjenih. Medutimima ima mnogo safera, kočijaša, konduktora, itd., ali najviši pješača. U bučnom, vrtlogu i gužvi telegrafarskoj, da se hoće ne može se imati sa opreza. Tako je ovo pitanje stvarnost uličnog prometa u Londonu postalo jednim vrlo važnim problemom kojim se bavi sva javnost.

Tekla grija po Evropi.

"Journal" javlja iz Madrida, da je Španjolska vrlo užemljena godišnja teškom epidemijom gripe. U samoj Barceloni, već još nepotvrđene vijesti, da je obolio 100.000 osoba i da je bilo mnogo smrtnih slučajeva. Bolest je i u južnoj Francuskoj izazvala veliku paniku, jer se i tamo naroči. U Montpellieru oboljelo je 37 ljudi posljednjeg tjedna. Više ih je umrlo.

Po informacijama Pasterovog zavoda cijelog zapadnog i južnog Evropskog vlasti epizemima gripe. Pored javljenih slučajeva u Španiji i Francuskoj teška grija vlađa u Švicarskoj. U Ženevi je oboljelo 25.000 ljudi, a u Baselskom okrugu zatriveni su na svu školu. U Londonu ima mnogo gripe, ali nije tako opasna kao na kontinentu, gdje ima veliki broj smrtnih slučajeva.

Kako će sokolstvo preslaviti desetogodišnjicu Čehoslovačke republike?

Cehoslovačka Obec sokolska već sada više spreme za proslavu desetogodišnjice. Cehoslovačke države. Svečanosti održati će se u drugoj polovini 1928. godine. Na programu su prije svega tri zemljanske sletne, koji će biti priredjeni vjevodstvo pre neđelje julija mjeseca i u to vrijeme. Pragu će takođe posjetiti i slijedeći godišnji slet.

Papa protiv ženske mode.
Papa njenjegorice nastavlja borbu protiv ženske mode. On je ovih dana uputio kardinalu Schulzu pismo u komu kaže: "Žalosno je, da su haljine, koje prekrivaju tijelo, izazivaju na grešenje." Zbog toga ne propustaju ni jednu priliku, da skrenemo pažnju na žensku modu, kao na izvor nesreće, i u osudimo da jedu i već nekoliko dana nisu vidjeli haljine. Hambari su sasvim ispraznjeni, a zima sve više steže. Jedan starac iz Nevesinja, koji inače medju prostim svijetom važio kao vidovit čovjek, prošao je učiteljica.

Teška turistička nesreća u Tirolu. - Švedska lavina na Ari Bergu poklopila osam engleskih turista.

Prošle subote dogodila se strašna nesreća u Ari Bergu u Tirolu. Jedna švedska planinarka, Engleza popela se iz Žurke na planinu Waluga, u pravči alpinskoj vođstvu. Nekog Strolza iz Lecha. Pod Triftkopom desila se užasna nesreća. Otpijala je jedna ogromna lavina u širini 670 metara, 250 metara, te se ga strahovitovom oborilu, niz planinu, povukla i ušla u ženske turiste koji ostaši učinili. Češki turisti, pod vlastitom modom.

Teška turistička nesreća u Tirolu. - Švedska lavina na Ari Bergu u Tirolu. Jedna švedska planinarka, Engleza popela se iz Žurke na planinu Waluga, u pravči alpinskoj vođstvu. Nekog Strolza iz Lecha. Pod Triftkopom desila se užasna nesreća. Otpijala je jedna ogromna lavina u širini 670 metara, 250 metara, te se ga strahovitovom oborilu, niz planinu, povukla i ušla u ženske turiste koji ostaši učinili.

Izdavač, direktor i odgovorni urednik: IVAN STARÍ

Tiskar: TISKARA EDINOST U TRSTU.

GLYKOL

Vrlo uspiješno sredstvo naročito u ljetu: doba za vrijeme vrućine. To se oseća slab na životima i trpi od glavobolje, nešta upotrebljava same "Glykol", koji izbjegi u najkraci vrijeme. Cijena jedne boce je 50. Za cijelu kuru treba 6 boca.

SMILAJOD

Izvrsno je sredstvo protiv arteriosklerosa, reumatizma, teškom dijagonu, kašlu i kašljaju. Stanovnici francuskog grada Montpellier otkrili su, da njima svima od reda pripada barunski naslov. Naime god. 1537. umro je tom gradu barun de Caravette, koji je oporučio ostavio svoj naslov svima mještanicima sa dozvolom, da te taj naslov nosidjaju. Sada su mještani sastavili odbor, koji imade za zadaću da ovu citavu stvar prouči i da po mogućnosti osigura 80.000 stanovnika Montpellera barunski naslov.

Dobiva se samo u ljekarni.

CASTELLANOVICH, TRST
Vlastnik E. Balditio
Via Giuliani 47 (Sv. Jakov.)

AKO JOŠ NIŠI ORUŠIO

Ijedostini "Pekatet" onda ili kupi zaista prave, koje se samo u zamjetima od 1/2 kg. Izvrsno je i neuporedivo jedno.

JE ORIGINAL MAZILO KUDRJAVI RADIKALNO KURIA OČESA RYKA
DOBIVA SE VSEH LEKARNAH

FARMACIA SPONZA, Via Tor S. Piero 10, Trieste

BOGATI IZBOR
uz najnije
cijene

CARAPA
za muškarce,
žene i djecu.
CALZIFICIO GENOVENSE
Corso Garibaldi 40

KRUNE
plaća uvijek nekoliko cent. više
nego drugi

ALOIZU POVH, Piazza Garibaldi 2
prvi kat

Pazite na nastavak!

Pazite na nastavak!

KURJE OČI

(kale)

lijeti brzo i uspješno mast

DYK

Farmacia Sponza

TRST - Via Tor S. Piero 10 - TRST

Čuvajte se patovirina!

Host Rya možete dobiti u svim ljekarnama.